

qua in sortem Domini adsumimur, seu ad ejus hæreditatem jus adipiscimur. Clericus enim dum attondetur sæculo abrenuntiat, professionemque vitæ clericalis emittit illa *Psalmo XF. v. 5*, verba recitans: *Dominus pars hæreditatis mee, et calicis mei, tu es qui restitues hæreditatem meam mihi*. Adhæc mos fuit apud Langobardos, ut iis, qui in servitum traderentur, capillos tonderet, sicut et iis, qui adoptabantur: Hallerius *hoc tit. art. 11, § 3*. Fit demùm in crucis formam ad crucis ignominiam significandam.

XXVII. Postremò Episcopus Clerico attonso superpellicem imponit dicens: *Induat te Dominus novum hominem, qui secundum Deum creatus est in justitia et sanctitate veritatis. Dum autem superpellicem induit, cogilet* (inquit Conc. Mediolanense V), *quam personam substineat, nempe a sordibus, labeque puram, qualem vestitus ille indicat*. Dimittuntur tandem Clerici ab Episcopo prius de privilegiis clericalibus admoniti, de quibus suo loco.

CAPUT DECIMUMOCTAVUM.

DE JURE PROMOVEDI AD ORDINES.

I. Antiquitus Episcopo Cleri, quin et populi testimonium exquirendum erat de natalibus, vita, conversatione, moribusque eorum, qui ordinandi erant: adeo ut penes plebem jus esset testimonium ferendi de Clerico sive ordinando, sive ab ordinatione rejiciendo. Ad rem S. Cyprianus *Epist. 68, Coram omni Synagoga jubet Deus constitui Sacerdotem, id est instruit, et ostendit ordinationes Sacerdotes non nisi sub populi adsistentis conscientia fieri oportere, ut plebe præsentem, vel delegantur malorum crimina, vel bonorum merita prædicentur*. Et Siric. *Epist. ad Himerium Tarrac. cap. 10*, docet Diacono Presbyterium vel Episcopatum dari, si eum cleri, et plebis evocarit electio. Tum Augustinus, auctore Possidio in ejus vita *cap. 21. In ordinandis Sacerdotibus, et Clericis consensum majorum Christianorum, et consuetudinem Ecclesiæ sequendam esse arbitratus est*. Quinimò ipsummet Augustinum, et Paullinum Nolanum, testimonio, atque adeo vi inflammatae plebis id petentis, summoque studio, et clamore flagitantis, Presbyteros sacros fuisse narrant Possidius *ibid. cap. 4*, et Paullinus *Epist. 24, inter Epist. August. Porro Plebs suum testimonium dabat per voces dignus est: Const. sic dictæ Apost. Lib. VIII, cap. 4*, Eusebius *Lib. VI, cap. 29*, Ambrosius *De Dignit. Sacerd. cap. 5*. Augustinus *Epist. 315*, aliique. Hæc Christianæ Ecclesiæ consuetudo ipsis etiam Rom. Ethnicis Imperatoribus adeo probata est, ut non dubitarent illam laudibus extollere, atque in civilium magistratum electione sibi imitandam proponere. Id de Alexandro Severo testatur Lampridius: *Vita Alex. Sev. cap. 45*.

II. Porro ejusmodi testimonium deinde loco cleri, et plebis, ut præstaret Archidiaconus, usus invaluit: Conc. Carthag. IV, *Can. VIII*, Qua de re Archidiaconi præcipuæ partes erant in ordinandorum institutione, examinatione, et ad Episcopum præsentatione. Et licet secutis temporibus universum hac in re Archidiaconi munus in meram evaserit cæremoniam, non eo tamen a lethali noxa immunis erit, ubi dignum Presbyteratu, vel Diaconatu illum dixerit, quem indignum noverit: *Cap. un. de Scrutinio in ordine faciend.*

III. Jam verò ex jure novissimo Concilii Tridentini *Sessione XXIII, Reform.*

cap. 5, in promovendis, præcipuè ad majores ordines, omninò requiritur, ut ipsi per mensem ante ordinationem Episcopum adeant, qui Parocho, aut alteri, qui magis expedire videtur, committat, ut nominibus ac desideriis eorum, qui volunt promoveri, publice in Ecclesia propositis, de ipsorum ordinandorum natalibus, ætate, moribus, ac vita a fide dignis diligenter exquirant, et litteras testimoniales ipsam inquisitionem factam continentes ad ipsum Episcopum quam primum transmittant. Hanc Tridentinam Sanctionem in Regno Neap. pro suscipiendis etiam minoribus ordinibus, ac prima clericali tonsura servandam edixit Congregatio Cardinalium negotiis jurisdictionalibus Regni Neapolitani jussu Gregorii XV, specialiter præposita: *Decreto edito 10, Kal. Jul. an. 1623. (**)* Quod etiam Tridentini Decretum ab Episcopis Hispanis adamussim servari nemo est, qui non videat. (*)

IV. In omnibus igitur, qui ad ordines sive majores, sive minores promoveri petant, Canonibus Ecclesiasticis plura desiderantur; quæ num habeant, quam diligenter Episcopo inquirendum est. Porro ut cautios hac in re se gerat ex Concilio Nannetensis *Can. II*, e latere suo Sacerdotes eligat, aliosque prudentes viros, gnaros divinæ legis, et exercitatos in Ecclesiasticis functionibus, qui legitimas ordinandorum qualitates diligenter investigent. Synodus quoque Tridentina *Sess. XXIII, Ref. cap. 7*, præcipit, ut Episcopus, Sacerdotibus, et aliis prudentibus viris peritis divinæ legis, et in Ecclesiasticis functionibus exercitatis sibi adscitis, ordinandorum genus, personam, ætatem, institutionem, mores, doctrinam, et fidem diligenter investiget, et examinet.

1. Igitur inquirendum, num eis obstet aliquod ex Canonicis impedimentis, quæ irregularitates dicuntur, quasque fusiùs recensitas, et explicatas dabimus inferiùs.

2. Num habeant scientiam ordini suscipiendo congruentem. Profectò Clerici in divinarum Scripturarum, et Sacrorum Canonum doctrina instituti sint oportet. Ad rem Synodus Toletana IV, *Can. XXIV, alias XXV, Ignorantia mater cunctorum errorum maxime in Sacerdotibus Dei vitanda est. . . . Sciant igitur Sacerdotes Scripturas Sanctas, et Canones, et omne opus eorum in predicatione, et doctrina consistat: atque ædificent cunctos tam fidei scientia, quam operum disciplina*. Similia efferunt Canones a Gratiano congesti *Distinct. 48. (**)* Adhæc præclate Syn. Tolet. VIII, *Can. VIII. Absurdum est eos, qui ceteros simpliciores, et laicos habent docere, (quibus et disciplina, et vitæ debet esse veluti quoddam speculum) ad alicujus ordinis, vel dignitatis promoveri statum, qui legem Dei ignorant. . . . Nullus igitur ad sacra Dei misteria veniat indoctus, aut ignorantie tenebris cæcutiens, sed solus is accedat, quem morum innocentia, et litterarum splendor reddunt illustrem, aliter ordinaturis, et ordinandis immientem in posterum Dei, et ejus Ecclesiæ vindicta. Sanius est enim*, ait Syn. Lateran. IV, *Can. XXVII, paucos bonos, quam multos malos habere ministros. (*)* Deniquè Synodus Trident. *Sess. XXIII, Ref. cap. 4, 11, 13, et 14*, primæ tonsuræ initiari vetat, qui legere, et scribere nesciant, et minoribus ordinibus, qui saltem latinam linguam non intelligant; tum ab Hypodiaconatu, et Diaconatu arcendos præcipit, qui litteris aliisque ad ordinem exercendum spectantibus non sint instructi: tandem ad presbyteratum eos adsumi jubet, qui ad docendum populum, et ad Sacramenta ministranda sunt idonei. Ecclesiæ Neapolitanæ disciplina in promovendis ad Sacros Ordines Theologiæ, ac Juris utriusque scientiam requirit. (*) In Hispania verò ex Constitut. *Apostolicæ Ministerii § 4*, in promovendis ad minores Ordines Idiomatis Latini notitiam, ad Subdiaconatum, et Diaconatum quod ad uniuscujusque

Ordinis officium implendum spectat, et ad Presbyteratum Theologiæ Moraliæ scientia, quæ per exactum ab ordinando examen subeundum experiri debet. (*)

3. Inquirendum quoque est in promovendorum mores, vitamque transactam: (***) unde Synod. Illiberit. *Can. XXIV*, peregre baptizatos ordinatos ordinari vetat, quod eorum minime sit cognita vita. (*) Antiquitus quælibet gravis licet occultæ peccati macula ab ordinibus arcebat; (*) quocirca ead. Syn. Illiberit. *Can. XXX*, Subdiaconum ordinari prohibet eum, qui in adolescentia fuerit mæchatus: (*) atque adeo neque clericis, scilicet, quibus in lecto baptisma collatum erat, ad presbyteratum aditus patebat eo quod eorum fides non ex proposito, sed ex necessitate descenderit: Concil. Neocæsareen. *Can. XII*. Igitur quodlibet grave crimen sive publicum sive occultum, quod publica expiandum erat pœnitentia, per decem, et amplius priora secula ordinationi canonicum erat impedimentum; (***) ita ut qui pro gravissimis post baptismum criminibus publicam egissent pœnitentiam, ad inferiores tantum Diaconatu ordines admitteret Syn. Tolet. I, *Can. II*, Consonat Syn. Gerunlens. *Can. IX*, et Siricius P. *Epist. ad Hicmer. Tarracon. Cap. IV*, et merito; *quæ enim conscientia absolvat reum, qui se peccata sua populo scit testem confessum? Quis enim quem paullo ante vidit jacentem, veneretur Antistitem?* Hormisdas P. *Epist. ad Episc. Hispanos Can. III, Dist. 61*. (*) At post ex receptis putides Isidori meritis paulatim uso receptum est, ut occulti criminosi peracta clam pœnitentia ordinibus initiarentur. Novam hanc inductam disciplinam magis magisque in dies obtinentem Romani Pontifices suis constitutionibus confirmarant: Urbanus II, *Epist. ad Episc. Constantiensem*. Verùm antiquus Ecclesiæ Canon ex parte retentus; nam æque publica cujuscunque peccati pœnitentia, ac homicidium etiam occultum ab ordinibus arceat: Trident. *Sess. XIV, cap. 7*.

4. Divina quoque in promovendis requiritur vocatio: neque enim cœlestia, quibus summopere indigent. Altaris ministri sibi promereri poterunt auxilia, nisi divina duce, et comite vocatione ad ordines accedant. Ejus varia sunt indicia; et quidem præter signa sensibilia, et extraordinaria, præcipua sunt morum innocentia, et gravitas, rerum caducarum contemptus, proximorum salutis procurandæ studium, in sacris legendis codicibus jucunditas, et delectatio, legitimus, et immaculatus ad ordines ingressus. Hujusce vocationis necessitatem discimus, tum ab ipso Christo Domino, qui et in mundum venit missus a Patre: *Joan VII, v. 16*, et discipulos ad promulgandum Evangelium misit, quos ipse elegerat: tum ex Apostolo, qui ad *Hæbr. V, v. 4*, docet illam legitimi Ecclesiæ ministri esse proprietatem, ut ad sacrum ministerium non suapte accedat voluntate, sed divinam sequatur vocationem; sicut de Aarone, qui primus fuit Sacerdos Leviticus Scriptura testatur, eum divinitus ad illam dignitatem vocatum fuisse. Hinc Concilium Tridentinum *Sess. XXIII, Ref. cap. 4*, vetuit primæ Tonsuræ initiari, de quibus probabilis conjectura non sit, eos non sæcularis judicii fugiendi fraude, sed ut Deo fidelem cultum præstent, hoc vitæ genus eligisse.

§ I.

ORDINES GRADATIM SUSCIPIENDI.

V. Promovendis non patet ad Ordines progressio, nisi gradatim a minoribus ad majores; idque ex antiqua Ecclesiæ disciplina. Profectò inferiora ministeria prodant clericorum vitam morumque probitatem, ut inde Episcopo liceat agnoscere,

num digni sint, qui ad sacerdotium promoveantur. Unde Patres Sardicensis *Can. X*, sanxerunt: *Si forte aut dives, aut scholasticus de foro, aut ex administratione Episcopus fuerit postulatus, ut non prius ordinetur, nisi in Lectoris munere, et officio Diaconi, aut Presbyteri fuerit, perfuactus; ut per singulos gradus, si dignos fuerit adscendat ad culmen Episcopatus. Potest enim per has promotiones, quæ habent prolixum tempus, probari qua fide sit, qua modestia, qua gravitate, et verecundia. . . . conveniens non est, nec ratio, vel disciplina patitur, ut temere ordinetur aut Episcopus, aut Presbyter, aut Diaconus, maxime cum et Magister gentium Apostolus, ne hoc fieret, denuntiasset, et prohibuisse videatur (**)* Id quod confirmat Synod. Bracar. I, *Cap. XX*, alias *Canone XXXVII*, (*) Illud hic juvat observare, antiquitus necessum non fuisse omnes inferiores ordines percurrere, quum satis fuerit vel unum eorum suscepisse, atque in eo ministrasse. Certè ex modo producto Sardicensi canone, ut quis potuisset ad Episcopatum promoveri, satis erat, ut ante Diaconatum Lectorem egisset. Lectoratus præ reliquis inferioribus ordinibus ratio habebatur, quod in ejus munere adimplendo magis sese proderet clerici industria, ac inde facilius dignosci posset, quo quis animo ad ecclesiasticum ministerium accessisset. Quinimò non desunt Auctores, qui aliquando Diaconatum, ac etiam Presbyteratum omissum contendunt, et quosdam immediate ad Episcopatum promotos: quod nempè eadem forma Sacramentalis varios istorum Ordinum effectus simul et exprimeret, et pareret; ac proinde idem sensibile signum longius protractum virtute multiplex haberetur. Ita Morinus de Sacris Ordin. *Part. III, Exerc. II, cap. 2*. Mabillo-nius Coment. prævio in *Ord. § 18*.

VI. Verùm quidquid sit de hac sententia; profectò ex nova Ecclesiæ disciplina omnes omninò ordines suscipiendi sunt, non majores modo, verùm et inferiores, adeo ut nemo ad Diaconatum promoveri possit, qui prius non fuerit Ostiarius, Lector, Exorcista, Acolytus, et Subdiaconus. Quanam ætate constans, et communis hæc disciplina invaluerit obscurum est: at verosimilius sæculo XI, et quidem ex Pseudo-Isidoro, qui Caji Papæ Decretalem ea ratione corruptam protulit, qua omnes omninò æque inferiores, ac majores ordines gradatim suscipiendi præciperentur. Contendit hic Pagius *Breviar. Hist. chron. in Sabiniano Gregorium VII*, primum fuisse, qui ex Diacono in Pontificem electus prius in presbyterum ordinatus sit, et altera die Pontifex consecratus; quum superioribus sæculis tum qui ex Diaconis, tum qui ex Presbyteris in R. Pontifices eligerentur, non nisi una, solaque Episcopali benedictione consecrari consueverint ut pluribus idem Auctor id probare conatur: de quo capite tamen suo loco.

VII. Ex inducta, firmataque Ecclesiæ disciplina, neminem scilicet, nisi per gradus ordinum ad Presbyteratum, et Episcopatum subinde promovendi, duo veluti consecraria profluxerunt. Primum vetitas omninò ordinationes sic dictas per saltum: nimirum quum quis uno, aut pluribus inferioribus ordinibus omissis majori initiatur: veluti si hypodiaconus omissis diaconatu presbyter ordinetur. Hujusmodi quidem ordinis per saltum collatio irrita non est; at summo jure sic ordinati ordinis exercitio cadunt: Ivo Carnot. *Epist. 185*, quin Synodus Rothomagensis an. 1022, depositione censuit dignos, qui nullis ordinibus minoribus initiati ad Diaconatum, et Presbyteratum accesserint. Verùm secutis temporibus benignior invaluit disciplina; namque sic ordinatis, suppleto prius ordine omissis, Episcopi indulgent, ut in suscepto ordine (***) post peractam pœnitentiam (*) ministrent, et ad majores promoveantur: *Can. I, Dist. 52 et Cap. unic. de Clerico per saltum promoti*. Id

quod ita intelligas, scilicet si talis ordinatus in suscepto ordine non ministraverit: si enim ministrasse contingat, tantum Summus Pontifex dispensat.

VIII. Alterum: ut quis ad majorem ordinem promoveri possit, necessum est, ut in prius suscepto ministraverit: interstitia enim, seu intervalla servanda sunt; quæ quidem licet antiquitus varia essent pro temporum, Ecclesiarumque diversitate: sæpius tamen fuerunt quinque annorum inter Sacros Ordines: *Can. II et III, Dist. 77.* Quod postea spatium adeo contractum est, ut et quatuor minores ordines una die plerumque dari consueverint, et inter majores ordines unius dumtaxat anni interstitia satis essent: *Cap. I. De eo qui furtive ordinem suscepit.* Sed Tridentinum, cui modo standum est, de hujusmodi interstitiis *Sess. XXIII, Ref. cap. II.* hæc statuit: *Minores ordines per temporum interstitia, nisi aliud Episcopo expedire magis videretur, conferantur... in unoquoque munere juxta prescriptum Episcopi se exercent, idque in ea, cui adscripti erunt, Ecclesia... atque ita de gradu in gradum adscendant, ut in eis cum ætate vitæ meritum et doctrina major ad crescat: quod et bonorum morum exemplum, et assiduum in Ecclesia ministerium, atque major erga Presbyteros, et Superiores Ordines reverentia, et crebrior, quam antea, Corporis Christi communio, maxime comprobant. Cumque hinc ad altiores gradus, et Sacratissima mysteria sit ingressus, nemo iis initiatur, quem non scientiæ spes majoribus ordinibus dignum ostendat. Hi vero nonnisi post annum a susceptione postremi gradus minorum ordinum ad Sacros Ordines promoveantur; nisi necessitas, aut Ecclesiæ utilitas, iudicio Episcopi aliud exposcat.*

IX. Igitur Tridentinum prudenti Episcopi iudicio relinquit, num quis ad superiores ordines non servatis integris interstitiis promoveri possit. Quare superiores Regularium super interstitiis cum suis subditis dispensare minimè possunt, ut aliqui eorum contra sentiant.

X. Illud præterea explorati juris est, nec ad minores ordines patere adscensum, nisi iis, qui prima clericali tonsura initiati sint; quæ propterea dicitur dispositio ad ordines: tum ipsam clericalem tonsuram iis tantummodò ritè conferri, qui Sacramentum Confirmationis, jam susceperint: Trident. *ibid. cap. 4.*

§ II.

DE LEGITIMA ORDINANDORUM ÆTATE.

XI. Ætatem quod spectat antiquitus minores ordines interdum conferebantur etiam pueris ætate tenellis: Siricius P. *Epist. I cap. 9,* et Zosimus *Epist. I, cap. 2 et 3.* Hinc Concilium Carthag. III, *Can. IV,* sanxit, ut *Lectores quum ad annum pubertatis venerint, cogantur aut uxorem ducere, aut continentiam profiteri.* Et sanè in Africa potissimum mos erat, ut infantuli Ecclesiæ ministerio dicarentur: id constat ex Victore Uticensi, qui *Lib. V de Persec. Vandalica* in hac persecutione quamplurimos Lectores infantulos martyrium subiisse testatur. Eundem morem in Italia etiam, ac in Gallia viguisse præter modo laudatas Zosimi, ac Siricii Epistolas, constat quoque ex Sidonio Apollinari, et ex Ennodio: ille enim *Lib. III Erist. ult.* de Joanne Episc. Cabilonensi scribit: *Lector hic primum, sic minister Altaris, idque ab infantia:* hic verò in vita Epiphaniæ Episc. Ticinensis de eodem testatur: *annorum fere octo Lectoris Ecclesiastici suscipit officium.*

XII. Porro, uti Ordinibus inferioribus nulla erat constituta ætas, ut pueruli nullo sæcularis nequitie contagio inquinati ad Clerum cooptarentur, ita ad majores Ordines nonnisi proveciores, quique per plures annos in inferioribus ministraverint, aspirare poterant. Hinc idem Siricius P. *ibidem* Acolyto, vel Subdiacono annum ætatis trigesimum præscribit, *ut ad Diaconi gradum accedat. Ubi si ultra quinque annos ministravit, Presbyterium consequatur.* Synodus Neocæsareensis idoneam Presbyteratui ætatem anno adfixit trigesimo, *quod Christus in trigesimo anno baptizatus est, et cepit predicare.* Similia habes apud Hieronymum *Ep. ad Theophilum adversus errores Jo. Hierosolym.* Igitur IV et V, sæculo ea lex viguit, ut nonnisi post annum ætatis trigesimum quisque ad sacros, majoresque ordines accedere posset: licet non desint exempla ordinationum ante legitimam hanc ætatem eodem ævo peractarum, quibus personæ sanctitas, et gravitas abstersit invidiam, auctoritatem conciliavit. Certè S. Remigius Episcopus Arelatensis electus est, quum natus esset annos non amplius, quam viginti duos.

XIII. Secutis temporibus eadem pænè viguit disciplina, tum quod ad ordines inferiores, uti constat ex Concilii Generalis V *Colat V,* ubi Thomas Presbyter occurrit, qui annorum non amplius quinque clero cooptatus est: tum etiam quod ad Ordines superiores, uti produnt Concilia per ea tempora habita, Arelatense IV *Can. I* Aurelianense III. *Can. VI* Trullanum *Can. XIV et XV* Tolosanum an. 1056. *Can. II.* Melphiense an. 1089 *Can. IV &c.* Adhæc et Justinianus in Authent. post *Leg. IX, Cod. de Episcop. et Cler.* Leo, et Constat. Imp. *Juris Oriet. Tom. II, pag. 94.*

(**) XIV. Varia fuit Ecclesiæ nostræ a sæculo VI erga ordinandorum ætatem disciplina. Synodus Tolet. II *Can. I* decrevit, ut pueri ab infantia detonsi, ad octavum ætatis annum continentiam professi, vicesimo anno ad Subdiaconatum, vicesimo quinto ad Diaconatum promoverentur. At non videtur hæc felicem effectum sortita esse constitutio, etenim Syn. Tolet. IV, *Can. XX* alias *XIX* laxatam hac in re videns disciplinam, ita constituit: *Nos et Divinæ legis, et Conciliorum præcepti immemores infantes, et pueros Levitas fecimus ante legitimam ætatem, ante experientiam vitæ. Ideoque ne ulterius fiat a nobis, et Divinæ legis, et Canonicis admonemur sententiis.* Syn. Tolet. X, *Can. VI,* nec ad tonsuram admittere voluit filios a parentibus Ecclesiæ traditos, nisi post decimum ætatis annum. At Syn. Compostel. an. 1056, *Cap. II.* ad Subdiaconatum 18. ad Diaconatum 25. ad Presbyteratum 30. annos designavit. (*)

XV. Non negaverim quidem ab sæculo X quàm frequentia occurrere exempla ordinationum, in quibus saluberrimæ ejusmodi leges pessundatæ sunt; at constat quoque ex una parte Ecclesias, in quibus sincera vigeat disciplina, ab præscriptis Canonibus non aberrasse; et ex altera parte viros illorum sæculorum sanctissimus contra ejusmodi ordinationes plurimum scripsisse. S. Bernardus *Ep. ad Jordanem Cardinalem* de Legati Apostolici perversitate graviter conqueritur, quod Ecclesiis puerulos præfecerat ætate prorsus immaturos. (**) En ipsius verba: *Scholares pueri, et imberbes adolescentuli ob sanguinis dignitatem promoventur ad Ecclesiasticas dignitates, et de sub ferula transferuntur ad principandum Presbyteris, lætiores interim quod virgas evaserint, quam quod meruerint principatum.* (*) Namque istæ ordinationes avaritiam, aut turpe lucrum præseferbant. Neque enim eo consilio id tum fiebat, quod antiquitus infantuli Ecclesiæ ministerio addicebantur, scilicet ut nulla mundani pulveris sorde polluti

Deo inservirent; at contra plerumque parentes illos Ecclesie offerebant, ut simul ad præbandas, dignitates, atque etiam Episcopatus adhuc in ea ætate promoverentur, unde et ipsi ex Ecclesie redditibus locupletari possent.

XVI. Tandem Synodus Tridentina gravi huic vulnere antiquæ Ecclesie disciplinæ inflicto saltém ex parte mederi cupiens *Sess. XXIII* sanxit: 1. Ut clericalis tonsura, minoresque ordines non conferantur, nisi iis, qui capaces sunt per ætatem eligendi certum aliquem statum in quo perpetuò maneant: *de Reformat. cap. 4.* 2. Ut nullus prima tonsura initiatus, aut etiam in minoribus ordinibus constitutus ante decimum quartum ætatis annum beneficium possit obtinere: *ib. cap. 6.* 3. Ut nec Subdiaconatum ante vigesimum secundum, nec Diaconatum ante vigesimum tertium, nec Presbyteratum ante vigesimum quintum ætatis suæ annum suscipere quis possit: *Trid. ib.* Quem annorum numerum attingisse sufficit, nec explevisse necessum est; sed vel unius diei, aut horæ defectus ordinum susceptionem impedit.

§ III.

TITULUS IN ORDINATIONE REQUISITUS.

XVII. Addictio Clericorum certæ Ecclesie, certòque ministerio titulus nuncupatur: immo Ecclesie ipsæ, ut alibi observabimus, *Tituli* dictæ sunt, vel quod signo, aut crucis, aut alio quopiam insigniri consueverint, vel quod ab illis Presbyteri titulum sumerent. Hinc *Titula* apud Gregorium M. est bona Ecclesie in titulum erigere, vel Clericorum titulo mancipare; quod dicitur etiam *Incardinare*, vel Cardinalem Presbyterum, aut diaconum constituere.

XVIII. Clerici igitur ad certam Ecclesiam, seu titulum ordinandi; id quod antiquitus exactè observabatur, uti patet ex Canonibus Ancyrano *XVIII* et Neocæsareensi *XIII* et quidem instituto Apostolico. Apostolus enim per civitates constituendos Episcopos mandat: *Ep. ad Titum I v. 5.* Et in *Actos Apost. XX, v. 28* commendat Episcopis curam gregis, in quo Spiritus S. eos posuit Episcopos. Non desunt exempla, et quidem insignia ordinationum ab hac Ecclesie regula deerrantium; uti Hieronymi, et Paullini: ille enim a Paullino Antiocheno, hic verò a Lampio Barcinonensi Presbytero ordinati sunt, seu dedicati in Sacerdotium dumtaxat Domini, non etiam in Ecclesie locum, id est titulum, ut scribit idem Paullinus *Ep. I* alias *VI.* (**). Verùm non admodum probata fuit Siricio P. id genus ordinatio; numquam enim adduci potuit, ut Paullinum, qui Romam venerat, in communionem reciperet, de quo acriter conqueritur: *Ep. V* alias *I, num. 14.* (*) Eiusmodi autem Clerici nulli titulo, aut caruini adfixi *absolute ordinati* dicti sunt: *Can. I, Dist. 70.*

XIX. Veruntamen eadem hæc exempla quum sensim in perniciem cederent disciplinæ, et Clericos absolutè ordinandi abasio invalesceret, hinc *Can. VI*, Chalced. disertè sansitum est: *Nullum absolute ordinari, nec Presbyterum, nec Diaconum, nec omnino aliquem eorum qui sunt in ordine Ecclesiastico, nisi specialiter in Ecclesia Civitatis, vel Pagi, vel Martyrio, vel Monasterio is qui ordinatur designetur. Eos autem qui absolute ordinantur, decrevit S. Synodus irritam, et invalidam habere ejusmodi manuum impositionem, et nusquam evercere, ac operari posse, ad ejus qui ordinavit injuriam.* (**); Verùm quis silentio prætereat, Gratianum Canonum hunc suo inseruisse Decreto in *Can. I, Dist. 70* et loco *Pagi* perperam *possessionis* legisse? Atque hinc factum, ut contra

Canonis mentem, et illius ævi disciplinam aliquem ad titulum *possessionis*, sive *patrimonii* ordinari posse, Glosa crediderit. (*) Profectò hoc Chalced. Canone constituti ordinandorum tituli, (**) si *patrimonii* excipias, qui ad finem usque sæculi XII et XIII jam ineunte non invaluit. (*) Eandem hanc sanctionem, quæ contrariis exemplis violari cæperat, secutis temporibus Urbanus II, *Can. II, Dist. 70.* Carolus M. in Capitularibus, et Concilium Lateran. III, *Can. V*, renovarunt, ac sartam tectam observari jusserunt. Quinimò eadem hæc Lateran. Syn. *ibid.* præcepit, ut *Episcopus si aliquem sine certo titulo, de quo necessaria vitæ percipiat in Diaconum, vel Presbyterum ordinaverit, tandiu necessaria ei subministret, donec in aliqua ei Ecclesia convenientia stipendia militiæ Clericalis adsignet. Nici fortasse talis, qui ordinatur, exstiterit, qui de sua, vel paterna hereditate subsidium vitæ possit habere.* Eandem Synodicam sanctionem ad promotos sine titulo ad Subdiaconatum servandam quoque edixit Innocentius III in *Cap. 16 de Prebendis, et Dignitatibus.* Demùm Synod. Trid. *Sess. XXI, Ref. cap. 2.* Clericos non nisi ad titulum beneficii Ecclesiastici, vel si Ecclesie suæ necessitas, aut utilitas postulaverit, ad patrimonii, vel pensionis titulum omninò ordinandos decrevit.

XX. Quod verò Episcopi nimis faciles essent in æstimanda Ecclesie utilitate, vel necessitate; unde Clericos consecrarent plures, quàm Ecclesiarum ministeria paterentur, aut postularent, hinc salubri consilio Tridentinum decretum novissimo Concordatorum jure non modo renovatum est, verùm et ad promovendos ad primam clericalem tonsuram protractum: *Concord. Cap. 4* tum *ibidem* decernitur, ut initiandis ad primam clericalem tonsuram, ordinesque minores satis sit Beneficium, Capellania perpetua, vel Pensio Ecclesiastica, cujus reditus deductis oneribus exæquent medietatem reddituum Patrimonii Diocæsani, ea tamen adjecta conditione, ut altera medietas Hypodiaconatus tempore suppleatur; vel ubi Ecclesie necessitas, aut utilitas postulaverit integrum patrimonium. Taxa quoque patrimonii clericalis *ibidem* constituta est, scilicet ut ejus reditus non sint citra ducatos Neap. 24 nec ultra ducatos 40 percipiendos ex fructibus prædiorum, annuisve redditibus fixis. (**). Porro quum in Hispania eadem facilitas latius in dies serperet, et plures quàm Ecclesiarum facultates permetterent, Clerici instituerentur, Tridentini Decretum Constit. *Apostolici Ministerii*, altera Benedicti XIII, confirmata, renovatum est, et statutum ne quis nec ad ipsam clericalem tonsuram admittantur, nisi I, cui mox conferendum sit Beneficium, aut qui studiorum causa in via sit ad ordines suscipiendos: 2. Qui utilis, vel necessariùs sit Ecclesie. 3. Qui alicui adscribatur Ecclesie. (*)

(**) XXI. Ad primum quod attinet, *Articulo 5.* Concordati an. 1737, constitutum est, ut nullus quamvis idoneus, sacris initiatur Ordinibus, quin pacificè possideat Beneficium, idque congruum secundum taxam vel a Synodo, vel a consuetudine præfixam, quæ quidem augeri oporteret ab Episcopis, uti monuit Supremus Castellæ Senatus 12 Junii an. 1769. Videsis *Tit. XX, Lib. II.* Congruum utique Beneficium requiritur, quum Beneficia, *quæ tertiam non superet congruam partem* ad Legata pia reducenda sint; quæ vero sint *citra congruam supprimenda* sint ex ejusdem Constitut. § 7. Regioque Decreto 5 Maii an. 1766. Præterea constitutum est, quod nulli conferri possit Beneficium Ecclesiasticum etiam minoribus initiato ordinibus, nisi qui ad quatuordecim ætatis annos advenerit, quod jam prius decreverat Trident. *Sess. XXIII Reform. cap. 6.* Taxa quoque patrimonii Clericalis in eodem Concordati articulo constituta est, scilicet ut ejus re-